

Bryssel, 26. toukokuuta 2023
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2022/0131(COD)

9371/1/23
REV 1

MIGR 166
JAI 649
ASIM 60
EDUC 167
EMPL 210
CODEC 909
SOC 327

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettiläjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 8580/22+ADD 1-ADD 4

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (uudelleenlaadittu teksti)
– Yleisnäkemys

I JOHDANTO

1. Osana osaamispakettia komissio toimitti 28. huhtikuuta 2022 Euroopan parlamentille ja neuvoston ehdotuksen direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (uudelleenlaadittu teksti)¹.

¹ 8580/22.

2. Ehdotuksella uudelleenlaadituksi direktiiviksi muutetaan direktiiviä 2011/98/EU, jäljempänä 'yhdistelmälapadirektiivi'. Ehdotuksella pyritään yksinkertaistamaan ja selkeyttämään direktiivin soveltamisalaa sekä virtaviivaistamaan ja tehostamaan hakumenettelyä ja lyhentämään sen kokonaiskestoa. Sillä pyritään myös vahvistamaan kolmansien maiden kansalaisten suojatoimia ja yhdenvertaista kohtelua sekä parantamaan heidän suojeluaan työvoiman hyväksikäytöltä.
3. Ehdotuksen yksityiskohtainen tarkastelu aloitettiin kotouttamis-, maahanmuutto- ja maastapoistamistyöryhmän (maahantulo), jäljempänä 'IMEX-työryhmä', kokouksessa 22. heinäkuuta 2022 Tšekin puheenjohtajakaudella. IMEX-työryhmä tarkasteli ensimmäistä kompromissiehdotusta 9. marraskuuta 2022. Jäsenvaltioiden esittämien suullisten ja kirjallisten huomautusten jälkeen puheenjohtajavaltio Ruotsi esitti muutetun kompromissiehdotuksen. Muutettua ehdotusta käsiteltiin ja hienosäädettiin IMEX-työryhmän kokouksissa 27. tammikuuta 2023 ja 6. maaliskuuta 2023 sekä oikeus- ja sisäasioiden neuvosten (maahantulo) kokouksessa 25. huhtikuuta 2023.
4. Näissä keskusteluissa useimmat jäsenvaltiot ilmaisivat laajan tukensa muutetulle ehdotukselle ja suhtautuivat myönteisesti puheenjohtajavaltion esittämiin ehdotuksiin kompromissiksi.
5. Euroopan parlamentissa ehdotuksen käsittelystä vastaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta (LIBE). Mietintöluonnoksen laati esittelijä Javier Moreno Sánchez (S&D, ES). LIBE-valiokunta hyväksyi ehdotusta koskevan mietintönsä 23. maaliskuuta 2023. Euroopan parlamentti äänesti toimielinten välisten neuvottelujen puolesta 19. huhtikuuta 2023.

II PUHEENJOHTAJAVALTION KOMPROMISSITEKSTIN KESKEISET OSAT

6. Kompromissitekstillä muutetaan komission ehdotusta useiden näkökohtien osalta. Kompromissitekstillä rajoitetaan direktiivin soveltamisalaa (3 artikla) komission ehdotukseen verrattuna jättämällä sen ulkopuolelle tietyt kolmansien maiden kansalaisten ryhmät.
7. Kompromissitekstissä säilytetään 4 artiklassa tarkoitettu mahdollisuus tehdä hakemus jäsenvaltion alueelta käsin mutta asetetaan takeeksi, että kolmannen maan kansalaisella, jota asia koskee, on oltava voimassa oleva oleskelulupa. Jäsenvaltioilla on myös mahdollisuus hyväksyä hakemuksia muilta kolmansien maiden kansalaisilta, jotka ovat niiden alueella laillisesti.
8. Kompromissiteksti tarjoaa jäsenvaltioille lisäjoustoa päätöksen tekemiselle asetetun neljän kuukauden määräajan suhteen (5 artikla). Kyseinen määräaika ei enää kata aikaa, joka tarvitaan yhdistelmäluvan saamiseksi vaadittavan viisumin myöntämiseen. Sen sijaan se kattaa työmarkkinatilanteen tarkistamisen yhdistelmä lupaa koskevan yksittäisen hakemuksen yhteydessä.
9. Kompromissitekstissä säilytetään 11 artiklassa tarkoitettu yhdistelmäluvan haltijan oikeus vaihtaa työnantajaa ja saada suojelua työttömyystapauksessa sekä asetetaan joitakin ehtoja ja takeita. Tekstissä todetaan esimerkiksi, että jäsenvaltiot voivat – kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen maahanpääsyn edellytysten tarkistamisen lisäksi – asettaa työnantajan vaihtamisen edellytykseksi ilmoitus- tai hakumenettelyn. Lisäksi jäsenvaltiot voivat asettaa vähimmäismääräajan, jonka aikana yhdistelmäluvan haltijan on työskenneltävä ensimmäisen työnantajan palveluksessa. Kompromissitekstissä selvennetään myös, että työpaikan menettäminen ei itsessään ole peruste yhdistelmäluvan peruuttamiselle, paitsi jos työttömyyskausi jatkuu yhteensä yli kaksi kuukautta. Jäsenvaltiot voivat sallia pidemmät työttömyyskaudet.

10. Ehdotuksen 13 ja 14 artiklan muutoksilla pyritään selventämään jäsenvaltioiden velvoitteiden laajuutta mahdollisten väärinkäytösten ehkäisemisen, rikkomisista määrättävien seuraamusten ja työnantajista tehtävien kanteluiden helpottamisen suhteen.

III PÄÄTELMÄ

11. Puheenjohtajavaltio pitää kompromissitekstiä oikeudenmukaisena ja tasapainoisena lähestymistapana, jossa otetaan huomioon jäsenvaltioiden enemmistön näkemykset.
12. Edellä esitetyn perusteella pysyvien edustajien komitea päätti 24. toukokuuta 2023 pyytää neuvostoa
 - muodostamaan 8. kesäkuuta 2023 pidettävässä oikeus- ja sisäasioiden neuvoston istunnossa yleisnäkemyksen asiakirjassa 9474/23 olevasta tekstistä Unkarin pidättyessä äänestämästä;
 - panemaan merkille tämän ilmoituksen lisäyksessä olevan lausuman.
